

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA — POLITICA

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director: C. G. DISSESCU

Prim-Redactor: SILIU RĂDULESCU

Consilier la Curtea de Apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RĂDULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

Tralan R. Scriban. — *Inexistența bancrutei fără starea de faliment.*

Jurisprudența Română. — *Inalta Curte de Casație și Justiție, s. I.* — Perimare. — Curgerea termenului. — Act întreruptiv.

(Ministerul Domeniilor cu C. Al. Mărăcineanu).

Idem S. II. — Absolvire. — Parte civilă. — Despăgubiri.

(Haim Potic cu Sneer Cleiman și Minist. Public).

Curtea de Apel din București S. II. — 1. Dotă. — Imobil dotal. — Vânzare prin licitație publică. — Vânzare voluntară. — Consimțământul soției. — Autorizația soțului.

2. Mandat. — Revocarea lui. — Acte făcute de mandatar fără să cunoască revocarea. — Terțiu de bună credință. — Validitatea actelor.

(Maria N. Carabulescu cu I. G. Comănescu și altul).

Tribunalul Bacău, S. II. — Improprietărire. — Deposare. —

Ordonanță în referență. — Condițiuni de admisibilitate.

(Gh. Călin cu Consilieratul agricol Bacău).

Jurisprudența străină

INEXISTENȚA BANCRUTEI FARA STAREA DE FALIMENT

În privința faptului dacă există bancrută frauduloasă izolat, fără ca comerciantul să fie declarat falit, s'au ivit în doctrină și jurisprudență diferite păreri, deosebirile de vederi continuând și azi, nu ne vedem deci fixați într-o soluțiune unică, care să concentreze pe un singur front opinia generală a juriștilor.

Cuvintele scrise în cod că acțiunea este „independentă“, „de ordine publică“ și dispozițiile al. II art. 880 c. com., au diferențiat juriștii în două tabere, deși cred că singura afirmație care poate trăi potrivit cuprinsului codului nostru comercial, este că bancruta frauduloasă constituie o anexă a falimentului, fără a cărui pronunțare comerciantul nu poate fi considerat infractor.

Cuvântul „independentă“ nu înseamnă independent de faliment, iar cuvântul „ordine publică“ presupune eliminarea posibilității de tranzacție a părților când, după faliment, fraudă este dovedită.

Art. 880 al. II c. com. nu conține nimic diferențial părerii că falimentul trebuie să existe pentru a fi cineva bancrutar fraudulos, din contra, cuvintele „anterior falimentului“ arată foarte precis că acesta e obligator să urmeze:

Independența acțiunii penale de cea falimentară nu înseamnă altceva de cât că parchetul și cabinetul de

instrucție pot lua orice măsuri, cercetări, perchiții, arestări, etc., fără a mai aștepta pronunțarea instanței comerciale, dar dacă aceasta constată că nu există starea încetării plăților și deci, nici faliment, orice urmărirea penală trebuie să înceteze.

Bancruta simplă presupune, pe lângă alte fapte, și neglijențe în viața comercială; iar bancruta frauduloasă presupune creditorii fraudăți. — Când aceștia nu există, când toți, în cor, declară că sunt îndestulați, cum poate subzista ideea de fraudă fără ideea falimentului?

Când instanța comercială nu constată nici un indiciu care să motiveze falimentul, când nu există reclamant, cum se pot declara bancrutari frauduloși comercianții care-și văd de comerțul lor fără o clipă de oprire?

Independența însăși că justiția penală nu poate fi paralizată de încetineala justiției comerciale, ambele acțiuni merg paralel, dar dacă falimentul care aduce moartea comercială n'a existat nici o secundă, bancruta frauduloasă nu se poate greșa pe activitatea unui om care continuă să-și vadă de treburile comerțului său.

Legiuitorul, când a scris în art. 875 c. com. cuvântul „independentă“, nu s'a gândit de cât la rapiditatea culegerii probelor care pot dispărea, atât și nimic mai mult, pentru că codul nu zice că, *chiar de nu va exista faliment*, comerciantul bancrutar fraudulos poate fi pedepsit. — Din contra, subordonează delictul de bancrută realității stării de faliment, crează paralelizmul acțiunilor, scrie despre independența lor, dar nu zice nimic despre posibilitatea existenței uneia fără alta, căci ar fi un non sens, ca să scotocești în intimitatea vieții comerciale, căutând elemente de bancrută când tribunalul de rezort îl declară om cu activitatea comercială neîntreruptă, fără încetare de plăți, fără creditorii reclamanți, fără faliment.

Judecați larg și pătrundeți adânc sensul cuvântului „independentă“ din art. 875 c. com., analizați atent cele ce urmează în cod și veți vedea că instanța penală e independentă de cea falimentară, dar constatarea inexistenței acesteia din urmă, paralizează prima. — Nervul acțiunii penale există numai în starea în-

cetării plăților unui comerciant, în întreruperea activității sale, dacă aceste fapte nu există, nu poate ființa mai departe nici elementele și nici condițiunea sine qua non a delictului de bancrută frauduloasă: Falimentul!

Ar fi să brutalizăm liniștea comerciantului, să paralizăm activitățile sociale în ramura comercială și să suprapunem delictul peste stări care nu au eșit o clipă din normal.

Juriștii s'au legat de cuvântul „independentă”, creând, din el, o groaznică violare a legii, o abatere dela căile analizei riguroase și au luat-o razna înainte, proclamând posibilitatea existenței bancrutei frauduloase fără faliment.

E independentă?

Da, dar e subordonată condițiunii falimentului, căci bancruta frauduloasă, în legislația română, presupune ruperea firului vieții de comerciant, fraudă, creditorii furaj; or, dacă aceste elemente absolut indispensabile nu există, cum putem crea bancrutari frauduloși? Pe baza cuvântului „independentă”? Dar care e rațiunea de a fi a acestui cuvânt? Este că cercetările pentru stabilirea bancrutei frauduloase, nu trebuie să meargă pas cu pas pe urma cercetărilor falimentare, pot urma căi diferite, dar acestea trebuie să se întâlnească într'un punct final: Falimentul!

Dacă acesta nu-i pronunțat, nu există bancrută frauduloasă. — Frauda e condiția indispensabilă existenței acestui delict, deci, totul fiind în funcție de glasul creditorilor, dacă aceștia susțin că nu-s păgubliți cu nimic, nu mai poate supraviețui o clipă starea de infractor fără încetarea plăților, fără prejudiciul nimănui.

Independența acțiunii penale este edictată numai spre a ști parchetul că nu trebuie să aștește pronunțarea sentinței declarative de faliment și că o poate lua înaintea acesteia, făcând toate investigațiile necesare în vederea penalității, dar imediat ce tribunalul stabilește cu precizie că nu există faliment fraudulos și nici măcar simplu, că nu există creditorii reclamânți, bancruta frauduloasă nu poate subzista.

Că faptul înstrăinării unei părți din activ a existat, că intențiunea e dovedită, se poate, dar fraudă trebuie să atragă neapărat declararea în stare de faliment. — Faptul înstrăinării poate constitui o tentativă de a frustra creditorii, dacă însă pericolul imaginar a dispărut, dacă creditorii sunt plătiți, nu există infracțiune consumată.

Prejudiciul este unica condițiune a delictului de bancrută frauduloasă, a cărui lipsă atrage inexistența infracțiunii.

Legiuitorul nu se ocupă de faptul înstrăinării, ci de existența prejudiciului, dacă acesta nu există, or ce înstrăinare este perfect admisibilă.

Codul urmărește efectul indirect a înstrăinării.

Art. 880 c. com. zice că e culpabil de bancrută frauduloasă comerciantul *falit*, iar în al. II spune că mai poate fi declarat bancrutar fraudulos comerciantul care, înainte de faliment, înstrăinează cu prețuri reduse

spre a frustra creditorii. În acest alineat se vorbește de starea anterioară declarării falimentului, dar care trebuie pronunțat neapărat. — Cuvântului *anterior*, trebuie să i urmeze cuvântul *posterior*, adică falimentul. — Art. 880 c. com. nu admite bancruta frauduloasă fără condițiunea falimentului. — Al. I se referă tot la starea anterioară falimentului, căci, după pronunțarea lui, nu mai poate înstrăina valabil, din cauza efectului desezizării. — Când textul zice „falit”, înțelege epoca încetării plăților, căci nu are nici un senz să se ocupe aici de înstrăinări posterioare falimentului care sunt nule.

Art. 714 al. final obligă să treci sentința condamnatorie pe margina sentinței de faliment, deci, o probă că nu se poate admite existența bancrutei frauduloase asupra unui comerciant care continuă profesia sa.

Sentința de bancrută frauduloasă nu se poate pronunța nici o dată anterior falimentului, ci posterior, dacă va exista această stare.

Unii juriști zic că dacă acțiunea penală este de ordine publică, cum scrie codul comercial inutil, apoi de aici trag concluzia că bancruta poate subzista independent de faliment. — Absolut greșit, pentru că legiuitorul n'a spus aproape nimic prin asta, n'a edictat ceva nou, ci a declarat o inutilitate, căci acțiuni penale de ordin privat nu există. — Chiar infracțiunile în care adversarii pot face tranzacție sunt de ordine publică, iar dacă părțile pot stinge atari acțiuni, asta e altceva.

Probabil că legiuitorul, prin aceasta, a voit să zică că părțile nu pot stinge acțiunea publică, dar ajung aici indirect, prin inexistența falimentului, dacă creditorii declară că sunt îndestulați și că n'a existat încetarea plăților.

Art. 886, 887 și 888 c. com. conțin dovezi că bancruta frauduloasă nu se poate imagina fără faliment, pentru că pretutindeni se vorbește de coexistența acestor două fapte juridice, neputându-se concepe unul fără altul.

Dacă bancruta frauduloasă poate trăi singură, cum este posibilă readucerea bunului înrăinat la „massa creditorilor” când nici unul nu se erijază în reclamant?

Poate exista „massă credală” când comerciantul își continuă nestânjenit activitatea sa?

Art. 888 al. I nu are aplicare practică, în ipoteza ideii de bancrută frauduloasă fără faliment.

Independența acțiunilor proclamată de legiuitor înseamnă că faptul de bancrută frauduloasă este de rezortul jurisdicției penale, adică, comerciantul falit nu va fi judecat de instanța comercială pentru delictul său, ci s'a creat separatizmul în privința penalizării, spre a se exercita o mai mare presiune contra aceluia cari, prin modul lor de a lucra compromit comerțul și creditul țării.

Independența se referă numai la asta, la competență.

A inventa din acest cuvânt teorii care duc la o va-

ritabilă ilegalitate, este a săvârși o mare eroare de interpretare.

Părerea contrară conduce la aplicarea pedepselor prin violarea principiului *nulla poena sine lege* creând adevărate victime ale justiției.

Traian Romulus Scriban
Judecător de instrucție Trib. Iași

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 9 Decembre 1929

Președinția D-ului Oscar N. Nicolescu, Prim-Președinte

Ministerul de Domeni cu C. Al. Mărăcineanu

PERIMARE.— DE CÂND INCEPE SĂ CURGĂ. — ACT DE PROCEDURĂ CU CARACTER CONTRADICTORIU. — ART. 257 PR. CIVILĂ.

Actul de procedură cu *caracter contradictoriu* este impus de art. 257 pr. civilă numai pentru a se putea *întrerupe* o perimare care a început să curgă, iar nu și pentru a se socoti data de la care începe cursul perimării, care este aceea a zilei ultimului act de procedură prin care judecătorul a încuviințat o dispoziție în cercetarea pricinei, indiferent de faptul dacă a fost dată în mod contradictoriu sau nu.

Prin urmare, în cazul când o acțiune sau un apel a fost scos de pe rol, termenul perimării începe să curgă de la data jurnalului prin care s'a dispus aceasta, iar nu de la data anterioară când procesul s'a amânat față cu părțile prezente, pentru termenul la care a fost scos după rol.

No. 2704. — Respins după divergență recursul făcut de către Ministerul Agriculturii și Domeniilor în contra Deciziei Curții de Apel din București S. I-a cu No. 286/927 în proces cu C. Al. Mărăcineanu.

S'au ascultat D-nii avocați Gh. Stoenescu pentru recurent și C. St. Radian pentru intimat.

Curtea deliberând,

Asupra recursului de față.

Având în vedere deciziunea atacată din care rezultă că intimatul de astăzi Constantin Al. Mărăcineanu, făcând apel în contra sentinței No. 437/923 a tribunalului Prahova S. I-a s'a fixat în judecata acestui apel termenul de 30 Aprilie 1925, când Curtea, contradictoriu cu ambele părți prezente în instanță, a amânat procesul la 26 Septembrie 1925, pentru a se cere dela Tribunal dovada de comunicarea sentinței apelate; că, la termenul de 26 Septembrie 1925 nerăspunzând nici una din părți, Curtea prin jurnalul Nr. 5075, a scos de pe rol judecata pricinii;

Având în vedere că, posterior, Ministerul Agriculturii și Domeniilor prin cererea înreg. sub Nr. 8432

din 25 Iunie 1927, întemeindu-se pe dispozițiunile art. 257 proc. civ. a cerut Curții de apel să declare perimată judecata apelului făcut de C. Al. Mărăcineanu, susținând că dela jurnalul de amânare al Curții dela 30 Aprilie 1925, singurul act de procedură cu caracter contradictoriu cu părțile, au trecut mai mult de doi ani până la introducerea cererei de perimare.

Că Curtea de Apel, prin deciziunea supusă prezentului recurs, a respins cererea de perimare a Ministerului, motivând că termenul de doi ani are a se socoti conform prevederilor art. 257 proc. civ. cu începere dela ultimul jurnal încheiat în cauză, care este acela dela 26 Septembrie 1925, iar dela această dată și până la aceea a introducerii cererii de perimare, este mai puțin de doi ani;

Văzând motivul de casare astfel formulat;

„Greșita interpretare și aplicare a art. 257 proc. civ.“

Considerând că prin art. 257 proc. civ. s'a stabilit condițiunile și modalitățile în care se poate admite perimarea unui proces aflat în curs de judecată.

Că, perimarea având de efect a produce pentru părți decăderea din beneficiul instanței, dispozițiunile art. 257 proc. civ. urmează a se aplica în mod strict.

Considerând că prin art. 257 proc. civ. se dispune că perimarea se va admite, dacă partea interesată a lăsat să treacă doi ani dela cel din urmă act de procedură; iar în aliniatul următor se precizează, care este cel din urmă act de procedură dela care începe a curge termenul de perimare, statuând în termeni generali și fără nici o restricție, că actul de procedură este orice dispoziție pe care a încuviințat-o judecătorul în cercetarea pricinei, prin urmare în spiritul legii este că numai dela ultima dată, este a se considera partea interesată, că a înțeles a părăsi instanța, căci numai pe ideia de părăsire a instanței se bazează perimarea ei;

Considerând că după ce a organizat modalitățile de începere și curgerea termenului de perimare în felul arătat mai sus, legiuitorul s'a ocupat și de posibilitatea dată părții de a întrerupe cursul perimării, dispunând în partea următoare a art. 257 pr. civ. că se privește ca act întrerupător de perimare, ori ce act de procedură făcut de partea interesată, cu caracter contradictoriu; ceea ce era necesar, pentru ca partea adversă să fie înștiințată de intenția sa de a reîncepe instanța și că a pus pe judecător în măsură de a interveni din nou în cercetarea pricinei.

Că, prin urmare, actul de procedură cu caracter contradictoriu fiind impus prin art. 257 proc. civ. numai pentru a se putea întrerupe o perimare începută a curge, nu poate fi aplicat și pentru dispozițiunile luate de judecător în cursul cercetării pricinei, în baza principiului de interpretare restrictivă în materie de perimare, cu atât mai mult cu cât între cele două situațiuni nu există nici o analogie, pentru că în primul caz justiția este în activitate, procesul urmându-și cursul legal, în al doilea caz este în așteptarea deligenței părții interesate.

Că astfel fiind, soluțiunea Curții de fond prin care s'a decis că „în speță, termenul peremțiunii începe a curge dela jurnalul din 16 Septembrie 1925, prin care pricina a fost scoasă din rol, este dată ca o exactă aplicare a dispozițiilor art. 257 proc. civ, astfel că recursul este nefondat și urmează a se respinge, cu cheltueli de judecată apreciate la 2.000 lei.

Pentru aceste motive, respinge.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența de la 16 Februarie 1930

Președinția D-lui C. G. Rătescu, președinte

Haim Potic cu Sneer Cleiman și Ministerul Public

ABSOLVIRE. — PARTE CIVILĂ. — DESPĂGUBIRI CIVILE. — DACĂ INSTANȚA PENALĂ ESTE DATOARE SĂ SE PRONUNȚE ASUPRA LOR. — ART. 1, 3, 6, 10, 11 ȘI 197 PR. PENALĂ.

Cu toate că art. 11 pr. penală se ocupă numai de cazul în care cel vătămat nu s'a prezentat în instanța penală, și nu vorbește nimic de cazul când acesta se constituie parte civilă și pusese concluzii în instanță, rezultă însă printr'un argument *a contrario* că pentru reclamantul constituit parte civilă și care a pus concluzii în instanța penală, este închisă în caz de condamnare sau absolvire, calea unei acțiuni civile separate; astfel că instanța penală pentru a nu pune pe reclamantul care a pus concluzii într'o situație inferioară față de partea vătămată care nu a pus concluzii, și pentru a nu'l lipsi de toate gradele de jurisdicție acordate de lege, este obligată, chiar în caz de absolvire, să se pronunțe și asupra cererei de despăgubiri civile a părții vătămate.

No. 883. — Admis recursul făcut de către Haim Potic în contra deciziei cu No. 726/929 a Curții de Apel din Chișinău S. II-a în proces cu Sneer Cleiman și Ministerul Public.

Curtea deliberând,

Având în vedere că din decizia atacată cu recurs rezultă că Sneer Cleiman a fost trimis în judecata Tribunalului corecțional Soroca pentru delictul de înșelăciune prevăzut și pedepsit de art. 332 și 333 cod. penal.

Că, prin sentința corecțională Nr. 1378/928, numitul a fost absolvit.

Din examinarea acestei sentințe, se constată că reclamantul Haim Potic s'a constituit parte civilă cu suma de 36.000 lei.

Tribunalul Soroca, constatând lipsa manoperilor frauduloase, conchide că afacerea este de natură civilă, îl absolve și nu se mai pronunță asupra cererei de daune formulate de reclamant.

În contra acestei sentințe reclamantul face apel și Curtea de Apel din Chișinău îl respinge, în lipsa reclamantului, ca nefondat prin decizia Nr. 418/929,

În contra acestei decizii, reclamantul face opoziție, care i se respinge, după divergență, — prin decizia atacată cu recurs — ca inadmisibilă.

Curtea de Apel din Chișinău își întemeiază soluțiunea dată pe faptul că prin absolvire, inculpatul este apărat de pedeapsa penală întrucât laptul imputat nu intră în cadrul nici unei infracțiuni pedepsite de codul penal și că partea vătămată putea, în principiu, să aibă dreptul la reparațiuni numai în cazul când sentința absolutorie ar fi fost atacată cu apel de Ministerul Public.

Că, în speță, nefăcându-se apel de procuror, partea vătămată nu-și mai poate valorifica pretențiunile sale decât pe calea unei acțiuni private.

Având în vedere că Curtea își întemeiază părerea sa pe combinația art. 1, 6 și 10 din codul de procedură penală,

Considerând că partea vătămată printr'o infracțiune la legea penală, are la îndemână acțiunea privată pentru repararea daunelor cauzate.

Că, în conformitate cu art. 8 din proc. penală, această acțiune se poate urmări deodată cu cea publică și înaintea aceluiași judecător, dar se poate intenta și singură, în parte, înaintea judecătorilor civili, în care caz se va suspenda până se va pronunța definitiv instanțele corecționale asupra acțiunii publice.

Că partea vătămată, declarând că se constituie parte civilă conform art. 6 proc. pen., are calitatea de parte litigantă în proces, fiind reclamantă într'o acțiune civilă, care potrivit art. 1 și 3 proc. pen. se exercită în fața aceleiași instanțe penale care judecă și faptul generator al acțiunii civile.

Considerând că art. 10 proc. penală arată că asupra unei acțiuni publice, judecata trebuie să pronunțe, prin a sa hotărâre sau achitare, sau absolvire, sau condamnare.

Că, în ceea ce privește acțiunea privată, purtată în fața instanțelor penale, codul de procedură penală nu are text expres pentru a fixa situațiunea creată reclamantilor prin stingerea acțiunii publice în modurile arătate mai sus.

Considerând însă că art. 11 din proc. penală dispune că hotărârea absolutorie sau condamnatorie, în materie penală, nu împiedică pe partea vătămată, care nu a luat concluzii în instanță, de a exercita acțiunea sa privată înaintea Tribunalului civil competent.

Că, acest articol se ocupă de alternativa în care cel vătămat nu s'a prezentat în instanța penală, dar nu vorbește de cazul când acesta se constituie parte civilă și pusese concluzii în instanță.

Că, printr'un argument *a contrario*, se deduce că pentru reclamantul constituit parte civilă și care a pus concluzii în instanța penală, este închisă, în caz de condamnare sau soluțiune, calea unei acțiuni civile separate.

Că, închizându-se calea acțiunii separate și închizându-se și calea apelului, însemnează a se crea o situație inferioară reclamantului ce a pus concluzii,

față de partea vătămată ce nu a pus concluzii și o situației imposibilă în drept, partea fiind lipsită de toate gradele de jurisdicțiune acordate de lege, rămânând cu judecata unei prime și ultime instanțe, cu consecințe grave pentru ea și cu imposibilitatea de a le înălțura.

Considerând că legiuitorul, închizând calea acțiunii separate, în caz de absolvire, pentru reclamantul ce a pus concluzii, a înțeles că dreptul său la reparațiuni trebuia judecat de instanța penală.

Că prin urmare sentința tribunalului, care urma să se pronunțe și asupra daunelor cerute de reclamant, putea fi atacată pe calea apelului conform art. 197 din proc. penală.

Că nici un text de lege nu condiționează apelul părții civile de existența apelului Ministerului Public.

Că numai printr'o greșită interpretare Curtea apelativă conchide la inadmisibilitatea opoziției și deci și apelul în această materie.

Că, prin urmare, motivul de recurs este întemeiat, iar recursul cată a se admite ca fondat, casându-se decizia atacată și trimițându-se afacerea spre o nouă judecare la aceiași Curte de Apel.

Pentru aceste motive, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. II-a

Audiența de la 23 Octombrie 1929

Președinția D-lui P. Davidescu, președinte

Maria N. Carabulescu cu I. G. Comănescu și altul

DOTĂ. — IMOBIL DOTAL. — VÂNZARE PRIN LICITAȚIE PUBLICĂ. — VÂNZARE VOLUNTARĂ. — CONSIMȚIMÂNTUL SOȚIEI. — AUTORIZAȚIA SOȚULUI. — ART. 1253 COD. CIVIL.

MANDAT. — REVOCAREA LUI. — ACTE FĂCUTE DE MANDATAR FĂRĂ SĂ CUNOASCĂ REVOCAREA. — TERȚIU DE BUNĂ CREDINȚĂ. — VALIDITATEA ACTELOR. — ART. 1557 ȘI 1558 COD. CIVIL.

¹ Cu toate că vânzarea unui imobil dotal se face prin licitație publică, această vânzare este totuși o vânzare voluntară, care deci nu se poate face de cât cu consimțământul femeii autorizată de soț, fără de care este isbită de nulitate.

² Potrivit art. 1557 și 1558 cod. civil, actele făcute de mandatarul care nu cunoștea că mandatul i-a fost revocat, sunt valide numai atunci când terțul cu care s'a încheiat actele a fost de bună credință, când adică nu cunoștea că mandatul a fost revocat.

No. 565. — Admis în parte apelul făcut de Maria C. Carabulescu și N. Carabulescu, personal și ca soț dotal în contra sentinței civile a Trib. Ilfov S. II civ. cor. Nr. 804/927 în proces cu I. G. Comănescu și Al. Salamovici.

Curtea,

Asupra apelului introdus de Maria N. Carabulescu personal, ca soț dotal și soț pentru autorizare împotriva sentinței civile a Tribunalului Ilfov Secția II-a civ.-corecț. Nr. 804/927, prin care li s'a respins ca

nefondată acțiunea ce au intentat contra lui I. G. Comănescu și Al. Salamovici ;

Având în vedere că apelanții prin acțiunea introdusă la 17 Iunie 1923, modificată și extinsă prin suplimentul de acțiune din 7 Iunie 1924, au cerut ca, contradictoriu cu I. G. Comănescu și Al. Salamovici, să se anuleze ordonanța de adjudecare a Trib. Ilfov Secția Notariat Nr. 7562 din 6 Iulie 1921, cum și obligarea acestora de a le delăsa în plină proprietate imobilul din București, strada Lăzureanu Nr. 70, iar părătul I. G. Comănescu să mai fie obligat să le plătească suma de 250.000 lei. reprezentând valoarea din momentul introducerii acțiunii, a două corpuri de case și dependențe ce erau zidite pe terenul litigios, cum și suma de lei 100.000 reprezentând venitul imobilului pe anii 1922 și 1923 ;

Având în vedere susținerile părților și actele dela dosar, din cari se constată că faptele procesului sunt cele următoare :

Prin chitanța cu data de 16 Noembrie 1916, apeleții declară că au vândut Niculinei I. G. Comănescu, soția intimatului, imobilul din proces, pe prețul de 20.000 lei, primind drept arvună 5000 lei; cum însă imobilul era dotal, soțul cumpărătoarei, intimatul I. G. Comănescu, trimite apelanților scrisoarea din 5 Decembrie 1919, prin care le comunică că imobilul fiind dotal, vânzarea nu se poate face decât prin licitație publică, iar pentru îndeplinirea formalităților le cere să i trimită o procură autentică pentru avocatul său D. Anastasiu, cerere pe care apelanții o satisfac, trimițându-i procura cerută ; pe baza acelei procuri, avocatul D. Anastasiu, cere și obține dela Trib. Ilfov Secția II-a civ. cor., autorizarea pentru vinderea prin licitație publică a imobilului litigios, în care scop, se face intervenție la Tribunalul Notariat. Acest Tribunal, în urma cererii avocatului Atanasiu, fixează mai multe termene de vânzare, iar la 9 Noembrie 1920 imobilul se adjudecă asupra intimatului Comănescu pentru prețul de 17.500 lei, și se fixează termen de supra-licitare la 18 Noembrie 1920, când neprezentându-se niciuna din părți, licitația a fost amânată fără termen. La 17 Martie 1921, soții Carabulescu văzând că nu se stăruie în vânzare, fac câte o notificare prin Portărei atât lui Comănescu, cât și avocatului Anastasiu, pe cari le publică în Monitorul Oficial din 27 Martie 1921 și prin care le comunică că au retras procura ce dăduseră celui din urmă pentru a face formalitățile de vânzarea imobilului ; notificarea se primește numai de Comănescu, iar cea adresată avocatului Anastasiu n'a fost predată acestuia, ci altui avocat. La 20 Aprilie 1921, avocatul Anastasiu cere, în calitate de procurator al soților Carabulescu, un nou termen de vânzare, care se fixează la 21 Maiu 1921, la care termen prezentându-se Anastasiu în calitate arătată și stăruind în vânzare, imobilul se adjudecă asupra lui C. Păltineanu, cu 22.000 lei, fixându-se supra-licitația la 10 Iunie 1921 ; la acest termen prezentându-se acelaș avocat și în aceeaș calitate, care stăruie în vânzare, imobilul s'a adjudecat definitiv asupra in-

timatului Comănescu cu 25.900 lei; acesta depunând prețul i se liberează ordonanța de adjudecare Nr. 7562/921, a cărei anulare se cere prin acțiunea de față; Comănescu vinde imobilul celui alt intimat Al Salamovici, prin actul autentic dela 29 Martie 1924;

Având în vedere că intimații își sprijină acțiunea pe motivul că, vânzarea s'a făcut fără consimțământul lor căci în momentul adjudecării definitive, 10 Iunie 1921, dâșii revocaseră încă din Martie 1921 mandatul ce-l dăduseră avocatului Anastasiu, de a face formalitățile de vânzarea imobilului, revocare pe care o comunicaseră la aceeaș dată și lui Comănescu; că,— susțin apelanții, — deși Comănescu avea cunoștință de revocarea mandatului, s'a purtat totuș ca adjudecator, dobândind astfel cu rea credință imobilul;

Având în vedere că vânzarea unui imobil dotal deși se face prin licitație publică, este totuși o vânzare voluntară, care deci nu se poate face decât cu consimțământul femeiei autorizată de soț, iar în lipsa; acestui consimțământ vânzarea este isbită de nulitate,

Că, din expunerea făcută, se constată în fapt că deși notificarea prin care soții Carabulescu înștiințau pe avocatul Anastasiu că i-au revocat mandatul, nu a ajuns la cunoștința acestuia, este totuș neîndoios că, intimatul Comănescu a avut cunoștință de acea revocare și cu toate acestea s'a prezentat la supra-licitația dela 10 Iunie 1921, la care soții Carabulescu au fost reprezentați prin avocatul Anastasiu, căruia îi revocaseră mandatul;

Având în vedere că, intimatul a susținut că mandatul lui Anastasiu n'a fost revocat, pentru motivul că revocarea nu i-a ajuns la cunoștință;

Că însă, potrivit art. 1557 și 1558 cod. civil, actele făcute de mandatarul care nu cunoștea că mandatul i-a fost revocat, sunt valide numai atunci când terțiul cu care s'a încheiat actele a fost de bună credință, când adică nu cunoștea că mandatul a fost revocat;

Că, în speță, chiar dacă s'ar admite susținerea intimatului că, avocatul Anastasiu nu a avut cunoștință că i s'a revocat mandatul, totuși întrucât Comănescu a avut cunoștință de revocare, dâșul a fost de rea credință, așa că nu mai este îndreptățit să opună că mandatul n'a fost revocat, pentru că revocarea n'a ajuns la cunoștința lui Anastasiu;

Că deci, soții Carabulescu fiind reprezentanți la termenul de 10 Iunie 1921 de o persoană care nu mai avea mandat din partea lor, vânzarea imobilului litigios s'a făcut fără consimțământul lor; de care fapt Comănescu având perfectă cunoștință, ordonanța de adjudecare pe baza căreia dâșul a devenit proprietarul imobilului, urmează să fie anulată;

Având în vedere că intimatul a mai susținut că, mandatul dat de soții Carabulescu avocatului Anastasiu eră irevocabil, pentru motivul că a fost dat în interesul său, al intimatului, în scopul de a se perfectă convențiunea de vânzare din 16 Noembrie 1919, pentru vânzarea unui imobil dotal;

Că însă, în speță, nu poate fi vorba de un mandat dat în interesul intimatului și deci de un mandat ire-

vocabil, pentru motivul că, convenția dela 16 Noembrie 1919 este intervenită între soții Carabulescu și Niculina Comănescu, soția intimatului, pe când titlul ordonanței de adjudecare este intimatul; că, în tot cazul, ne aflăm în fața unui imobil dotal, care nu se poate vinde decât în cazurile și cu formele prescrise de lege și numai cu consimțământul femeii, ceia exclude posibilitatea existenței unui mandat irevocabil, dat de apelantă pentru desăvârșirea vânzării din 16 Noembrie 1919, ea ar fi fost totuș inoperantă, pentru motivul că apelanții, în interesul salvărdării dotei, aveau o cauză legitimă să revoace mandatul;

Având în vedere și susținerea intimatului că, apelanta a ratificat vânzarea prin faptul că, posterior adjudecării a cerut liberarea cupoanelor la suma de 24.900 lei, prețul rezultat din vânzare;

Având în vedere că din petiția înregistrată sub Nr. 5078/922, adresată Tribunalului Ilfov Secția II-a civ. cor., aflată în dosarul acelu Tribunal Nr. 1005/920, se constată că, N. Carabulescu ca soț și Maria N. Carabulescu, au cerut să li se libereze cupoanele exigibile la suma de 24.900 lei, fondul dotal ce face obiectul acelu dosar;

Că însă, apelanta contestând că semnătura de pe acea petiție este a sa, intimatul a cerut Curții în ședința dela 15 Octombrie 1925, să se facă o verificare de scripte, probă pe care Curtea a respins-o prin jurnalul Nr. 3942 din 17 Octombrie 1928, ca nefiind cerută prin întâmpinare;

Că totuși, fiind vorba de un act sub semnătură privată, dat fiind că apelanta nu recunoaște semnătura de pe acel act ca fiind a sa, Curtea pe baza art. 171 proc. civ., poate păși singură la verificarea acelei semnături;

Că, făcând acea verificare prin comparația semnăturii incriminată cu semnăturile necontestate de pe petiția de intentarea acțiunii, de pe petiția de apel și de pe procura autentică dată de apelantă avocatului D. Anastasiu (Dos. Trib. Ilfov S. II C. C. Nr. 1005 din 19.0), Curtea a constatat că nu este aceeaș semnătură și ca atare și a făcut convingerea că, petiția pe baza căreia intimatul susține că apelanta a ratificat vânzarea, nu este semnată de ea, astfel că, devine inutil să se mai discute dacă cuprinsul acelei petiții constituie sau nu o ratificare;

Având în vedere, în fine, că intimatul a mai susținut că, în speță, nu există nici o vătămare pentru apelantă, căci dacă imobilul s'ar fi adjudecat asupra unei alte persoane, care necunoscând că mandatul dat avocatului Anastasiu a fost retras, vânzarea ar fi fost bună, așa că ea nu poate fi anulată pentru că adjudecator a fost dâșul, Comănescu, căci art. 735 proc. civ. prevede că nu există nulitate procedurală decât când partea care se plânge de viciul procedural a fost vătămată de acel viciu;

Că însă, în speță, nu mai poate fi vorba de o nulitate de procedură, căci acțiunea nu este bazată pe vre-un viciu procedural, ci pe lipsa de consimțământ a femeii la vânzarea prin licitație publică, lipsă de

consimțământ care poate fi invocată indiferent dacă există sau nu vre-o vătămare pentru parte;

Având în vedere că prin acțiune ca și prin apels'a mai cerut de reclamanți că pârâțul Comănescu să fie obligat să le plătească suma de 250.000 lei, care reprezintă valoarea din momentul acțiunii, a două corpuri de case și dependințe ce erau zidite pe terenul litigios, cum și suma de 100.000 lei, reprezentând venitul imobilului pe anii 1922 și 1923;

Că, însă, cum apelanții n'au pus concluzii orale asupra acestor capete de cerere, ele nu pot fi luate în discuție de Curte;

Că deci, pentru motivele expuse, apelul ca și acțiunea urmează să fie admisă numai în parte, în ce privește anularea ordonanței de adjudecare și revenirea imobilului litigios, aceasta și față de pârâțul Al. Salamovici, pe baza principiului că nimeni nu poate transmite altuia mai multe drepturi decât are el însuși, pârât care dealmintrelea nici nu ș'a prezentat spre a face vre-o opunere;

Pentru aceste motive, redactate de dl Președinte P. Davidescu, Curtea admite în parte.

Semnați: *P. Davidescu, I. M. Botez, Const. Pantelimon.*

TRIBUNALUL BACĂU S. II

Audiența de la 4 Martie 1930

Președinția D-lui Eduard Gusti, președinte.

Gh. Călin cu Consilierul Agricol al Județului Bacău

IMPROPRIETĂRIRE. — DEPOSEDARE. — PE CE CALE POATE FI OBTINUTĂ. — ART. 84, 139 ȘI 141 DIN LEGEA AGRARĂ.

ORDONANȚE PREZIDENTIALE ÎN REFERE. — CONDIȚIUNI DE ADMISIBILITATE. — ART. 66 BIS PROC. CIVILĂ.

1° Dacă lotașii cumpărători pot fi deposezați de terenurile date lor prin împrumut, când nu îndeplinesc anumite condițiuni prevăzute de legea agrară, depozedarea însă nu poate avea loc de cât în urma unei hotărâri pronunțată de către judecătorul în circumscripția căruia este lotul și aceasta chiar când împrumutul avea calitatea de agronom, de oare-ce în această materie, cu privire la depozedare, dispoziția art. 139 din legea agrară formează dreptul comun și atunci când legiuitorul a înțeles ca depozedarea să se facă în mod excepțional pe cale administrativă a spus-o anume în art. 141 din aceeași lege.

2° În procedura referențelor nu se cere în mod obligator existența unui prejudiciu ce nu s'ar mai putea repara, ci pentru a fi admisibilă o cerere formulată pe calea art. 66 bis proc. civilă, este suficientă și numai amenințarea celui ce reclamă de a suferi daune de o oarecare gravitate.

Ordonanța No. 2063. — Admisă cererea făcută de Gh. Călin de a fi menținut în stăpânirea lotului pe care a fost împrumutat.

Noi președintele,

Văzând cererea înregistrată la No. 4817/930 introdusă pe baza art. 66 bis pr. civ. de Gh. Călin, domiciliat în Bacău, strada Leon Sakelari No. 5, prin care cere a se da Ordonanță de referé, în sensul de a fi menținut în drepturile ce le are asupra lotului de două hectare din Comuna Mărgineni Județul Bacău, date conform legii agrare, din care urmează a fi depozedat conform adresei Consilieratului agricol Bacău No. 540/930, lot de pământ care i s'a dat în primire și pe care îl stăpânește de mai mulți ani, fiind împrumutat.

Având în vedere că în fapt se constată următoarele:

Reclamantul Gh. Călin a fost împrumutat — pe pe baza admiterii Comitetului de Ocol, care l'a înscris în tabloul îndreptățiților ca neposedând pământ propriu (conform art. 78 și urm. legea agrară) pe teritoriul Comunei Săucești cu lotul tip de 2 hect. (certificatul judecătoriei la dosar).

În urmă s'a admis de către comitetul agrar, la cererea reclamantului în ședința de la 18/7/926, transferarea drepturilor sale de împrumutare dela Comuna Săucești în Comuna Mărgineni (în copie la dosar adresa comitetului agrar No. 16681/926).

Reclamantul a luat în stăpânire lotul de două hectare din Comuna Mărgineni și achitându-l complet i s'a eliberat titlul definitiv de proprietate No. 508.499/928.

În ziua de 1 Martie a. c. a fost depozedat de acest teren, de către Consilierul agricol al Județului Bacău, pe baza Deciziei Ministeriale (Domenii) No. 35190/929.

În drept,

Lotașii-cumpărători pot fi depozedați de terenurile date lor prin împrumutare când nu îndeplinesc anumite condițiuni prevăzute prin legea agrară (art. 84 și 139 legea agrară).

Depozedarea însă nu poate avea loc decât în urma unei hotărâri pronunțată de către judecătorul în circumscripția căruia este lotul, cu apel la Tribunal. (Art. 139 legea agrară și 241 regulamentul acestei legi).

În această materie, cu privire la depozedare, dispoziția art. 139 formează dreptul comun și aceasta e confirmată și de faptul că atunci când legiuitorul a înțeles că depozedarea, în mod excepțional, să se facă pe cale administrativă a spus-o (art. 141 legea agrară).

Dar chiar dacă reclamantul ar fi fost împrumutat ca agronom, pe baza art. 84 legea agrară, întru cât art. 8 legea circulației bunurilor nu se prevede procedura de urmat în privința depozedării este clar și lucru lesne de înțeles că trebuie să se aplice dreptul comun, adică să se ceară judecătorului de ocol respectiv să constate neîndeplinirea condițiilor și tot el să pronunțe hotărârea de depozedare.

Este un principiu cunoscut că excepțiunile sunt de strictă interpretare și nu poate fi admisibilă părerea că legiuitorul să fi cerut ca depozedarea să se facă în mod excepțional pe cale administrativă și să nu o prevadă ca măsură specială după cum a procedat pentru alte cazuri.

Că, în speță, între stat și reclamant a intervenit un contract de vânzare de imobil sub condiție rezolutorie, care prin deposedarea reclamantului nu poate fi considerat decât ca un act de gestiune privitor la patrimoniu.

Astfel fiind, în ce privește competența, cerea este bine îndreptată;

Având în vedere că jurisdicția referențelor constă în dreptul ce-l are președintele de a lua măsuri în chestiuni a căror soluționare nu suferă întârzieri.

Considerând că pe această cale sumară nu se poate lua în considerare temeinicia drepturilor ce se invocă ci numai aparența lor, pentru a vedea care din părțile litigante are o stare de drept mai bună.

Având în vedere că reclamantul își sprijină cererea pe titlul de improprietărire obținut pe baza dreptului la improprietărire recunoscut de către instanțele competente.

Considerând că petiționarul pretinde că pe terenul dat și anume: lotul de două hectare pământ cultivabil situat în comuna Mărgineni județul Bacău și megieșit cu calea ferată Bacău-Roman și g-l Gherescu, a făcut diferite îmbunătățiri (cu îngrășăminte) și că s'a folosit personal încontinuu de el.

Având în vedere că deposedarea se face acum în primăvară când muncile agricole încep.

Considerând că în procedura referențelor nu se cere obligator un prejudiciu ce nu s'ar mai putea repara, dar pentru a fi admisibilă cererea e suficientă amenințarea reclamantului de a suferi daune de oarecare gravitate.

Că deci din cele expuse s'a dovedit că consilierul agricol al județului Bacău în baza delegațiunii ce o avea dela direcțiunea Reformei Agrare din ministerul de Domenii a procedat ilegal și abusiv la deposedarea reclamantului și că acesta fiind împedat a și continua munca agricolă, i se cauzează daune, astfel că necesitatea reparării actului de deposedare e de natură urgentă, intră sub înperiuul prevederilor art. 66 bis. pr. civ.

Pentru aceste motive, admitem, etc.

Semnat: *Eduard Gusti.*

BIBLIOGRAFIE

A apărut: **Codul de procedură penală** (art. 1—246 adnotat cu întreaga jurisprudență română la zi, de *Const. G. Rătescu*, președintele Inaltei Curți de casație și justiție secțiunea II și *N. Pavelescu*, consilier de curte de apel, asistent al Curții de casație și justiție secțiunea II. — Prețul 500 lei

A apărut: **Manualul curților cu jurați** întocmit de *Const. G. Rătescu* Președintele Inaltei Curți de Casație și Justiție. Secțiunea II. În colaborare cu *N. Pavelescu* Consilier de Curte de Apel, asistent la Inalta Curte de Casație și Justiție.

Cuprinsul: Art. 246—403 proc. penală, cu jurisprudența la zi a Inaltei Curți de Casație și Justiție, Secția II, cu trimiteri la doctrina și jurisprudența franceză. — Regulamentul Curților cu jurați. — Tablou de audiență, formulare de chestiuni, procesul verbal de audiență, procesul verbal dresat de Grefier conform art. 284 p. penală și cuprinsul deciziei Curții. — Textele care reglementează Procedura înaintea Curților cu jurați în Bucovina.

Prețul lei 400

JURISPRUDENȚA STREINA,

Asigurarea contra incendiului.— *Varoarea pabubelor majorată.*— *Afirmări miucinoase.*— *Exagerare dolo-sivă.*— *Decădere.*

Contractul de asigurare nefiind pentru asigurat o ocazie de beneficii sau de îmbogățire, acesta este ținut să justifice existența și valoarea reală a obiectelor asigurate în momentul incendiului.

Oridecâteori asiguratul exagerează în mod manifest valoarea obiectelor sinistrate, el comite o fraudă care blesează principiile moralei și atrage decăderea prevăzută în contract.

În special, suferă decăderea, asiguratul care întocmește un stat de pierderi considerabil majorat, care evaluează trăsurile incendiate la o sumă simțitor egală cu valoarea trăsurilor noi, care declară că a cumpărat aceste trăsuri în stare nouă, atunci când ele erau în realitate, de construcție veche și care fusese rechiziționate de serviciile armatei.

C. Lyon, 26 Oct. 1928

S. Rep. per' Ass.

No. 1—2, 1929

Lucru judecat. — *Decizie penală.* — *Existența faptelor.* — *Calificație legală.*

Autoritatea lucrului judecat în corecțional se impune „erga omnes” în ceea ce privește faptele pe care această jurisdicție le constată și califică.

Judecătorul civil nu poate deci să nu ție seamă de ceea ce s'a judecat de judecătorul corecțional, atât în ce privește existența faptului care formează baza comună a acțiunii civile și a acțiunii publice, cât și în privința calificării legale.

Și autoritatea lucrului judecat se aplică nu numai la dispozitivul deciziunii, ci și la motivele care formează elementele esențiale și constitutive ale sentinței.

Lyon, 26 Ian. 1929.

S. rép. somm. 1979, 11.3833.

Lucru judecat.—*Materie penală.*—*Autoritate „erga omnes.”*—*Aprecieria faptului unui terțiu.*—*Neaplicare.*

Autoritatea „erga omnes” a lucrului judecat în materie penală nu poate fi atribuită decât faptelor declarate constatate de jurisdicția penală și caracterului lor delictuos în sarcina prevenitului, iar nu aprecierii faptului unui terțiu care nu este nici prevenit nici parte în proces.

În consecință, o hotărâre corecțională care a apărut de pedeapsă pe un automobilist inculpat de răniri prin imprudență asupra persoanei unui pieton, relevând în mod îndoelnic de alminterea o culpă în sarcina victimei care nu era parte în proces, nu se opune ca judecătorii civili să declare pe automobilist responsabil de accident prin aplicarea art. 2384 § 1 (art. 1000 c. civ. r.).